

УДК 811.111'42:070.481:32

DOI: [https://doi.org/10.18524/2307-4604.2020.1\(44\).211022](https://doi.org/10.18524/2307-4604.2020.1(44).211022)

СТИЛИСТИЧНІ ФІГУРИ ЯК ЗАСІБ ВИРАЖЕННЯ ЕМОЦІЙ У ГАЗЕТНО-ПУБЛІЦИСТИЧНОМУ ТЕКСТІ

Станко Д.В.

кандидат філологічних наук, доцент,

ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Пропонована стаття окреслює стилістичні фігури синтаксичного рівня, які є виразниками емоцій у газетно-публіцистичному тексті. Матеріалом дослідження слугують тексти інтерв'ю, промов, заяв і дебатів провідних британських політиків (Девіда Кемерона (David Cameron), Ніка Клегга (Nick Clegg), Гордона Брауна (Gordon Brown)). Емоційні стани в аналізованих текстах вербалізуються за допомогою стилістичних фігур, які підвищують виразність мовлення й підсилюють його емоційність за допомогою особливих синтаксичних будов. Серед стилістичних фігур виокремлюємо номінативні речення, парцеляцію, риторичні питання, синтаксичний паралелізм, антитезу, емфазу й повтор, які мають свої особливості застосування в досліджуваних текстах. У переважній більшості випадків стилістичні фігури є виразниками негативних емоцій (занепокоєння, гніву, незадоволення, обурення, презирства, роздратування). Стилiстичні фігури синтаксичного рівня є характерною ознакою газетно-публіцистичних текстів, оскільки мовцю важливо правильно організувати, побудувати своє висловлення, щоб не лише передати власні емоційні стани, а й викликати відповідну реакцію в адресата, переконати адресата у правильності висловлюваних положень, ідей, тверджень тощо. Ще однією закономірністю виявляється конвергенція, тобто вживання різних стилістичних фігур в одному мовленнєвому контексті, їх «нанизування» одна на одну, доповнення. Так, зокрема, паралельні конструкції можуть оформлювати як частини речення, так і окремі речення, можуть супроводжуватися різного роду лексичними повторами, а також антитезою, парцеляцією. В той же час антитеза може будуватися на узуальній лексичній антонімії, на контекстуальних антонімах та синтаксичному паралелізмі.

Ключові слова: емоція, стилістична фігура, номінативне речення, парцеляція, риторичні питання, синтаксичний паралелізм, антитеза, емфаза, повтор.

СТИЛИСТИЧЕСКИЕ ФИГУРЫ КАК СПОСОБ ВЫРАЖЕНИЯ ЭМОЦИЙ В ГАЗЕТНО-ПУБЛИЦИСТИЧЕСКОМ ТЕКСТЕ

Станко Д.В.

кандидат филологических наук, доцент,

ГВУЗ «Ужгородский национальный университет»

Предлагаемая статья характеризует стилистические фигуры синтаксического уровня, которые являются выразителями эмоций в газетно-публицистическом тексте. Материалом исследования послужили тексты интервью, выступлений, заявлений и дебатов ведущих британских политиков (Девіда Кемерона (David Cameron), Ніка Клегга (Nick Clegg), Гордона Брауна (Gordon Brown)). Эмоциональные состояния в анализируемых текстах вербализуются при помощи стилистических фигур, которые усиливают выразительность речи и повышают ее эмоциональность при помощи особенных синтаксических построений. Среди стилистических фигур выделяем номинативные предложения, парцелляцию, риторические вопросы, синтаксический параллелизм, антитезу, эмфазу и повтор, которые имеют свои особенности употребления в исследуемых текстах. В большинстве случаев стилистические фигуры выражают негативные эмоции (беспокойство, гнев, недовольство, возмущение, презрение, раздражение). Стилистические фигуры синтаксического уровня

являются характерной чертой газетно-публицистических текстов, поскольку говорящему важно правильно организовать, построить свое высказывание для того, чтобы не только передать собственные эмоциональные состояния, но и вызвать соответствующую реакцию у адресата, убедить адресата в правильности высказываемых положений, идей, утверждений и прочее. Еще одной закономерностью является конвергенция, то есть употребление разных стилистических фигур в одном речевом контексте, их «нанизывание» одна на другую, дополнение. Так, к примеру, параллельные конструкции могут оформлять как части предложения, так и отдельные предложения, могут сопровождаться различными лексическими повторами, а также антитезой, парцелляцией. В то же время, антитеза может основываться на узуальной лексической синонимии, на контекстуальных антонимах и синтаксическом параллелизме.

Ключевые слова: эмоция, стилистическая фигура, номинативное предложение, парцелляция, риторически вопрос, синтаксический параллелизм, антитеза, эмфаза, повтор.

STYLISTIC FIGURES AS A WAY OF EXPRESSING EMOTIONS IN NEWSPAPER AND PUBLICIST TEXT

Stanko D.

candidate of philological sciences, associate professor,
Uzhorod National University

The given article highlights the stylistic figures of the syntactic level, which are the expression of emotions in the newspaper and publicist texts. The study was based on the texts of interviews, speeches, statements and debates of the leading British politicians (David Cameron, Nick Clegg, Gordon Brown). Emotional states in the analyzed texts are verbalized using stylistic figures that enhance speech expressiveness and increase its emotionality with the help of special syntactic constructions. Among stylistic figures we single out nominative sentences, detachment, rhetorical questions, syntactic parallelism, antithesis, emphasis and repetition, which have their own peculiarities of use in the studied texts. In most cases stylistic figures express negative emotions (anxiety, anger, discontent, indignation, contempt, irritation) Stylistic figures of the syntactic level are a characteristic feature of newspaper and publicist texts, since it is important for the speaker to organize and build his utterance correctly in order not only to convey his own emotional states, but also cause an appropriate reaction from the addressee, to convince the addressee of the correctness of the statements, ideas, suggestions, etc. Another feature is convergence, that is, the use of different stylistic figures in one speech context, their "stringing" one on top of the other, their addition. So, for example, parallel constructions can form both parts of a sentence and separate sentences, they can be used with various lexical repetitions, as well as antithesis, detachment. At the same time, the antithesis can be based on common lexical antonyms, contextual antonyms and syntactic parallelism.

Key words: emotion, stylistic figure, nominative sentence, detachment, rhetorical question, syntactic parallelism, antithesis, emphasis, repetition.

Вступ. Загальне антропоцентричне спрямування сучасних лінгвістичних досліджень і всезростаючий інтерес учених до емоційної сфери людини й способів її вербалізації в мові уможливили виокремлення лінгвістики емоцій (емотіології). Лінгвістика емоцій (емотіологія) як наука про «вербалізацію, вираження та комунікацію емоцій» (Шаховський, 2008: 8) виникла на межі психології і мовознавства. Чисельність робіт, виконаних у царині емотіології, свідчить про стрімкий розвиток цієї науки. Серед основних напрямів досліджень зарубіжних і вітчизняних учених виокремлюються такі: розроблення загальних питань лінгвістики емоцій, співвідношення мови, емоцій, культури; особливості вербалізації емоцій на лексичному рівні в мові й мовленні; особливості

вербалізації емоцій на синтаксичному рівні; вивчення емоційних концептів і засобів їх вербалізації в мові й мовленні; типологія емотивних знаків; визначення категорії емотивності; реалізація категорії емотивності в текстах різної функціональної приналежності; просодичні характеристики емоційного висловлення; прагматичні особливості вербалізації емоцій, емоційні мовленнєві акти, емоційний та емотивний дискурс; лінгвопоетика емоційності художнього тексту.

Найбільш розробленими, є дослідження особливостей вербалізації емоцій у лексичній системі мови, посилена увага до розроблення теорії емоційних концептів і засобів їхньої вербалізації в мові й мовленні, збільшується кількість досліджень емоційної комунікації, емоційного дискурсу. У той же час синтаксичні аспекти вербалізації емоцій не стають предметом частих досліджень, лише в низці робіт приділяється увага стилістичним засобам вербалізації емоцій. Привертає увагу і той факт, що більшість розвідок, які стосуються особливостей вербалізації емоцій, виконані на матеріалі художнього тексту. Така перевага дослідження художнього дискурсу залишає тексти іншої функціональної приналежності поза межами аналізу. Лише окремі розробки спираються на аналіз нехудожніх текстів. Недостатнє висвітлення цього питання в емотіології визначає актуальність аналізу специфіки вербалізації емоцій у газетно-публіцистичних текстах.

Актуальність дослідження зумовлюється загальною антропоцентричною спрямованістю сучасних лінгвістичних студій на вивчення й опис номінативного простору емоційного світу людини, підвищеним інтересом до питань мовної й мовленнєвої реалізації емоційної сфери людини, потребою в розширенні знань про системну організацію англійських одиниць на позначення емоцій, необхідністю вивчення категорії емотивності на різних мовних рівнях.

Мета дослідження полягає в описі синтаксичних стилістичних засобів вербалізації емоцій в англійському політичному газетно-публіцистичному тексті.

Методика дослідження. Для досягнення поставленої мети застосовано як загальнолінгвістичні методи, так і спеціальні методи дослідження. Зокрема, аналіз і синтез, описовий метод, та власне лінгвістичні методи – контекстуально-інтерпретаційний, лінгвостилістичний аналіз.

Матеріалом дослідження слугують тексти інтерв'ю, промов, заяв і дебатів провідних британських політиків (Девіда Кемерона (*David Cameron*), Ніка Клегга (*Nick Clegg*), Гордона Брауна (*Gordon Brown*)).

Результати дослідження. Стилійстична фігура (прийом) розуміється як «побудований за певною моделлю засіб мовлення, властивий відповідному стилю, сфері спілкування, який надає їм виразності, образності, експресивності шляхом свідомого посилення якихось рис мовних одиниць, відхилення планів змісту або форми від буквального простого способу повідомлення» (Селіванова, 2006: 581). Це визначення, на наш погляд, є узагальнюючим та охоплює як поняття «зображальних засобів», так і «виражальних засобів» (фігур мовлення)

(Арнольд, 2002). Зображальні засоби, або як їх ще називають «тропи», є переважно лексичними, а виражальні засоби або фігури мовлення, «не створюють образів, а підвищують виразність мовлення і підсилюють його емоційність за допомогою особливих синтаксичних будов: інверсія, риторичне питання, паралельні конструкції, контраст тощо» (Арнольд, 2002). Традиційним і найпоширенішим є рівневий розподіл стилістичних фігур, тобто за способом створення стилістичного ефекту, на фігури фонографічного, лексичного, синтаксичного рівнів (виділяють також окремо лексико-синтаксичні стилістичні фігури) (Kukhareno, 2000). Предметом пропонованого дослідження є стилістичні фігури синтаксичного рівня, оскільки «емоційність у мовленні може бути передана не лише завдяки спеціальному вибору слів, але й їх особливому розташуванню» (Арнольд, 2002).

Номінативне речення (nominal sentence) – це різновид односкладних речень (one-member sentences), головним членом яких виступає іменник (окремо або із залежними словами) (Каушанская, 2000: 224; Kukhareno, 2000: 85). Сферою вживання номінативних речень є художнє мовлення та публіцистика. «Номінативні односкладні речення мають великий експресивний потенціал, оскільки іменники, що є їх головним членом, суміщають у собі образ предмета та ідею його існування» (Арнольд, 2002). Номінативні речення найчастіше вживаються в описах або в емоційному мовленні, виражаючи емоції, почуття, ставлення мовця.

В аналізованому нами матеріалі номінативні речення є виразниками різних емоційних станів, переважно негативних емоцій.

These are times of great anxiety. The financial crisis. The economic downturn. The cost of living. Big social problems. I know how worried people are (David Cameron's speech in full).

У виступі Девід Кемерон веде мову про занепокоєння людей економічними проблемами в країні. Крім прямої номінації емоції занепокоєння (*how worried people are, times of great anxiety*), низка номінативних речень (*The financial crisis. The economic downturn. The cost of living. Big social problems*) також є засобом вербалізації емоції. Головний член кожного номінативного речення (іменник) позначає одне з понять, яке є приводом для занепокоєння людей – криза, спад в економіці, проблеми в суспільстві тощо. Структурно номінативні речення становлять собою поєднання іменника та атрибутивної групи або ж іменниково-прийменникової групи.

These may not be easy times for us as a party. But much more importantly: these are not easy times for the country. Economic insecurity. Conflict and terrorism. Disorder flaring up on our streets (Full transcript. Nick Clegg).

There is a long, hard road ahead. In the last few days alone we have seen a financial storm in the Eurozone. Rising unemployment. Falling stock markets (Full transcript. Nick Clegg).

Інший британський політик Нік Клегг також виражає занепокоєння ситуацією в країні та в Європі в цілому, яке представлено групою номінативних речень (*Economic insecurity. Conflict and terrorism. Disorder flaring up on our*

streets. Rising unemployment. Falling stock markets). Головний член кожного номінативного речення позначає причину цього занепокоєння – конфлікти, тероризм, безробіття, безлад, нестабільність тощо. У структурному плані іменник означається прикметником або ж дієприкметником І. У першому з наведених прикладів вжито стилістичний прийом паралелізму, який є засобом підсилення вираження занепокоєння політика тим, що його партію чекають нелегкі часи.

Ведучи мову про парцеляцію, дослідники перш за все розуміють під цим явищем розділення речення на кілька самостійних висловлень, інтонаційно та графічно відокремлених, проте єдиних за змістом. Водночас парцеляцію визначають і як стилістичну фігуру. Парцеляція – це «стилістична фігура, що ґрунтується на розділенні речень на відрізки з метою увиразнення, експресивності, динамізму мовлення» (Селіванова, 2006: 449). Парцеляція виконує функції динамізації, акцентуації, увиразнення, експресивізації певного фрагмента висловлення. У низці досліджень, присвячених особливостям вербалізації емоцій, стверджується, що парцеляція може бути виразником різних емоційних станів.

В аналізованих нами мовленнєвих контекстах парцеляція виступає виразником різних емоцій, зокрема сподівання/оптимізму, презирства, незадоволення/гніву, роздратування.

So we are strong. United. True to our values. Back in government and on your side (Full transcript. Nick Clegg).

*We are a united party, united in spirit and united in purpose. And we know that our task is to take people with us. **Rebuilding our battered economy. Renewing our bureaucratized NHS. Repairing our broken society*** (David Cameron's speech in full).

У своїх виступах лідери політичних партій, виражають сподівання/оптимізм стосовно покращення життя в країні, після їх приходу до влади. Використання парцеляції, на наш погляд, увиразнює цей оптимістичний настрій. Так, у першому прикладі парцеляції зазнають іменні частини складного присудку (*United. True to our values.*). У другому ж прикладі – це вже обставина мети (*Rebuilding our battered economy. Renewing our bureaucratized NHS.*). У смислового плану – це єдині за змістом речення, які є графічно відокремленими з метою підсилення емоційності виступу.

*People are sick of it. **Sick of sleaze, sick of the cynicism. Copper-bottomed pensions. Plasma screen TV on the taxpayer*** (David Cameron's speech in full).

У цьому мовленнєвому контексті парцеляція є виразником емоції презирства, яка також вербалізована за допомогою прямої номінації (*People are sick*). Парцельованими є іменна частина складного присудку (*Sick of sleaze, sick of the cynicism.*), а далі додаток (*Copper-bottomed pensions.*). Знову ж таки у смислового плану – це єдине за змістом речення. Крім цього, у реченні засобом підсилення вираження емоції презирства є повтор-підхват лексеми *sick of*.

На відміну від парцеляції, риторичне питання як стилістична фігура синтаксичного рівня, широко представлене у дослідженнях з англійської стилістики. Риторичне питання – це питання, яке не потребує відповіді (у формі

надання нової інформації), це питання, яке є засобом вираження емоцій мовця та є засобом привернення уваги слухача. «Функція риторичного питання – привернути увагу, посилити враження, підвищити емоційний тон, створити піднесеність» (Арнольд, 2002). Риторичне питання є однією з найхарактерніших ознак усного різновиду публіцистичного стилю – ораторського мовлення. Досить часто мовець знає відповідь на запитання, сам і надає його одразу ж після поставленого запитання. Побудова запитання, пунктуаційні знаки або ж інтонація привертають увагу читача/слухача до виділеного уривка, змушують його розмірковувати, обдумувати, співпереживати поставлені проблеми.

Риторичні питання як засіб вираження емоцій широко представлені в аналізованих нами контекстах.

I think that... look, does the Conservative Party need to do better amongst black and ethnic minority communities? Yes. Do we need to do better in urban areas and in our cities? Yes. Do we need to go even further in improving our position in the north which was transformed at the last election? Yes (The House Magazine interview).

Так, за допомогою риторичних питань Девід Кемерон виражає своє занепокоєння низькими рейтингами консервативної партії напередодні виборів в деяких регіонах Великої Британії (*in the north, in urban areas*) та серед певних соціальних груп (*amongst black and ethnic minority*). Політик ставить питання, далі одразу дає на нього стверджувальну відповідь. Риторичні питання оформлені як паралельні синтаксичні конструкції (*do we need...*), що ще більше інтенсифікує вираження емоції занепокоєння.

...and what do you see, it struck me yesterday, what do you see on the other side of politics? What is there on offer? Absolutely nothing, not a word to do with what to do with the deficit (The House Magazine interview).

Зовсім інші емоції переживає політик, коли в одному з інтерв'ю Девід Кемерон розповідає про роботу коаліційного уряду, про ті зміни, які їм вдалося впровадити, про важкі рішення, які доводиться приймати тощо. Він обурюється з того, що тіньовий уряд нічого не пропонує. Його обурення, гнів вербалізуються за допомогою низки риторичних питань (*What do you see...? What is there on offer?*), на які він сам дає негативну відповідь (*Absolutely nothing...*).

Паралелізм – це «стилістична фігура мовлення, що ґрунтується на тотожності синтаксичної будови, модальності й інтонування двох контактних речень або їх частин» (Селіванова, 2006: 445). При паралелізмі структура одного речення або його частини повторюється в іншому реченні. Хоча паралелізм розглядають як стилістичну фігуру синтаксичного рівня, не виключається поєднання паралельних конструкцій з лексичними повторами. «Така конвергенція створює досить сильний ефект висунення» (Kukhareenko, 2000: 79), що може стосуватися логічного, ритмічного, емотивного і експресивного аспектів висловлення. У стилістиці традиційно виділяють паралелізм повний та частковий, зворотній (хіазм), паралелізм часто використовується при перерахуваннях, антитезах, градації.

В аналізованих нами контекстах паралельні конструкції є засобом

вираження емоційного стану політика, паралельні конструкції вживаються як у виступах, так і промовах, заявах та інтерв'ю.

We've got to secure the recovery, and it's put at risk by Conservative policies. We've got to make sure we have decent public service, and that's put at risk by Conservative policies. We've got to build the jobs of the future, and that's put at risk actually by the policies of both parties here this evening (Second prime ministerial debate).

Now, pull out the money, and you've proposed it at very point during the recession, pull out the money and you'll have less growth, you'll have less jobs, and you'll have less businesses. That's the fear (First prime ministerial debate).

Своє занепокоєння планами опонентів виражає Гордон Браун під час телевізійних дебатів. Політика турбує той факт, що консервативна партія та партія ліберальних демократів планують скоротити витрати на 6 мільйонів фунтів, що, на переконання Гордона Брауна, призведе до безробіття, до закриття бізнесу, до зменшення економічного зростання. Емоція занепокоєння вербалізується і за допомогою прямої (*That's the fear*) та непрямой (*it's put at risk*) номінації в аналізованому контексті. Проте основне навантаження припадає на паралельні конструкції, які також включають і лексичний повтор. У першому прикладі паралельні конструкції оформлюють три речення: йде ствердження про необхідність (*we've got to secure, we've got to make sure...*), виконання якого може і не здійснитися (*that's put at risk*). Паралельні конструкції повторюються на початку та в кінці речення. У другому прикладі паралельні конструкції оформлюють частини складного речення: ставиться умова (*pull out the money*) та передбачається її наслідок (*you'll have less growth...*).

Антитеза – це «стилістична фігура, яка ґрунтується на протилежності понять, що порівнюються; одна з форм контрасту» (Селіванова, 2006: 30). Лексичною основою антитези є антонімія, синтаксичною основою – паралелізм, тому у традиційній стилістиці цю стилістичну фігуру зараховують до лексико-стилістичних прийомів (Kukhareno 2000). Протиставлення може бути в межах одного речення, в межах абзацу або навіть цілого тексту.

Протиставляючи себе і опонентів, політики наголошують на правильності своїх дій і рішень та хибності інших. Антитеза, як і інші стилістичні фігури, є засобом вираження емоцій політиків, перш за все їх незадоволення, гніву, обурення.

Labour says: the Government is going too far, too fast. I say, Labour would have offered too little, too late (Full transcript. Nick Clegg).

Протиставляючи свою політику та політику лейбористів, Нік Клеґґ виражає обурення зауваженнями представників лейбористської партії. Антитеза будується на лексичній антонімії (*too far, too fast – too little, too late*) та синтаксичному паралелізмі (*Labour says – I say*).

I recognize that recent political history is littered with examples of politicians who were strong decentralizes in opposition but centralizers once they were settled in their Whitehall departments (Nick Clegg's speech).

У цьому випадку антитеза будується на лексичній антонімії (*decentralizes*

– *centralizers*) та контекстуальних антонімах (*opposition – Whitehall departments*). Нік Клегг веде мову про те, що уряд лейбористів не виконав передвиборчі обіцянки, кардинально помінявши свої погляди на економічний розвиток при владі. Метафоричне вживання дієслова '*litter*' та антитеза є виразниками емоційного стану незадоволення політика.

У широкому сенсі емплазу розуміють як «виділення важливої у смисловому відношенні частини висловлення, що забезпечує експресивність мовлення» (Каушанская, 2000: 192). Емплаза може досягатися просодичними засобами, використанням особливих емплазичних слів (підсилювальних часток, допоміжних дієслів, займенників) синтаксичними засобами, інверсією тощо. Метою емплази є посилення емоційності, виразності мовлення, акцентування уваги. В дослідженнях з англійської стилістики емплаза окремо не виділяється як стилістична фігура синтаксичного рівня (Kukharenko 2000), проте про неї згадується при аналізі інверсії, лексичних засобів інтенсифікації тощо (Арнольд 2002). Ми вважаємо, що емплаза є стилістичною фігурою синтаксичного рівня, оскільки при вживанні навіть емплазичних слів (наприклад, допоміжних дієслів) структура речення змінюється. Незаперечним є той факт, що емплаза є засобом вираження емоцій, засобом посилення емоційності висловлення.

В аналізованих нами мовленнєвих контекстах емплаза знаходить своє широке вживання.

But I do think it's got out of control, and it does need to be brought back under control (First prime ministerial debate).

I do believe that immigration in recent years has just simply been too high. We do need to bring the level down. <...> People do want this addressed. <...> We believe you do need to have a cap on people coming from outside the European Union, for economic reasons (Second prime ministerial debate).

Так, наприклад, Девід Кемерон висловлює своє незадоволення імміграційною системою у Великій Британії: в країні велика кількість нелегальних іммігрантів, їх число зростає, це призводить до соціального напруження, збільшення проявів злочинності. Політик вважає, що це питання неможливо оминати у дискусіях, про нього необхідно говорити, пропонувати шляхи рішення. Вживання емплазичного допоміжного дієслова *do* є виразником незадоволення політика, воно також підкреслює необхідність впровадження змін.

Вивченню особливостей функціонування повторів у мовленні та їх типів присвячено багато уваги у дослідженнях зі стилістики англійської мови. Повтором або репризою «називається фігура мовлення, яка полягає в повторенні звуків, слів, морфем, синонімів або синтаксичних конструкцій в умовах достатньої тісноти ряду, тобто досить близько один від одного, щоб їх можна було помітити» (Арнольд, 2002: 200). Основними функціями повторів є передача емоційності, експресивності та стилізації. Розрізняють лексичні повтори (повтор слова чи словосполучення) та синтаксичні повтори (синтаксичний паралелізм, про який вже йшла мова). Досить часто важким є розмежування лексичного та синтаксичного повтору, оскільки повтор синтаксичних конструкцій

супроводжується повтором окремих лексичних одиниць, проте не завжди лексичний повтор супроводжується синтаксичним паралелізмом. У залежності від місця позиції повторюваного елемента розрізняють анафоричний повтор, повтор-епіфору, рамочний повтор, повтор-підхват (анадиплосис), ланцюговий повтор, звичайний (дистантний) повтор, послідовний повтор, синонімічний повтор, тавтологічний повтор тощо .

Як і інші стилістичні фігури, лексичний повтор є засобом вираження різних емоційних станів у газетно-публіцистичних текстах.

*In Afghanistan today, **our** armed forces are defending **our** freedom and **our** way of life as surely and as bravely as any soldiers in **our** nation's history* (David Cameron's speech in full).

У пропонуваному прикладі за допомогою звичайного (дистантного) повтору присвійного займенника *our* виражається емоційний стан гордості Девіда Кемерона своєю країною, її історією, її демократичними принципами та її збройними силами.

*Now we're at a critical point in our economy now. I will be honest with you, you cannot afford to take money **out of the economy** now because you will put jobs **at risk**, businesses **at risk**, and you put the whole recovery **at risk**. &6 billion **out of the economy** means **lost jobs**, it means **lost businesses**, it means **lost growth*** (First prime ministerial debate).

Зовсім інший емоційний стан політичного діяча передається за допомогою знову ж таки звичайного (дистантного) повтору лексем *at risk*, *lost*, словосполучення *out of the economy*. Гордон Браун висловлює своє занепокоєння планами консерваторів скоротити витрати на систему освіти, медицини, в економічній сфері тощо. Лексичний повтор супроводжується і синтаксичним паралелізмом (*it means*).

Висновки. Емоційні стани в аналізованих текстах вербалізуються за допомогою стилістичних фігур, які підвищують виразність мовлення і підсилюють його емоційність за допомогою особливих синтаксичних будов. Серед стилістичних фігур виокремлюємо номінативні речення, парцеляцію, риторичні питання, синтаксичний паралелізм, антитезу та емфазу, повтор, які мають свої особливості застосування в досліджуваних текстах (наприклад, виділяємо емоційну, порівняльну емфазу та емфазу частини речення; антитеза може будуватися на узуальній лексичній антонімії, на контекстуальних антонімах, синтаксичному паралелізмі; синтаксичний паралелізм часто супроводжується різного роду лексичними повторами тощо). У більшості випадків стилістичні фігури є виразниками негативних емоцій (занепокоєння, гніву, незадоволення, обурення, презирства, роздратування).

Список літератури

Арнольд И.В. Стилистика. Современный английский язык . Научн. ред. П.Е. Бухаркин. 4-е изд., исп. и доп. М.: Флинта: Наука, 2002.384 с.

Каушанская В.Л. Грамматика английского языка (на английском языке). М., 2000. 319 с.

Шаховский В.И. Лингвистическая теория эмоций: монография. – М.: Гнозис, 2008. 416 с.

Селіванова О.О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. – Полтава: Довкілля-К, 2006. 716 с.

Kukharenko V.A. A Book of Practice in Stylistics. Vinnytsia: Nova Knyga, 2000. 160 p.

David Cameron's speech in full. Full text of the Tory leader's speech to the Conservative conference today. Wednesday, 1 October 2008. URL: www.theguardian.com

First prime ministerial debate. 15 April 2010. Transcript. BBC news. Електронний ресурс. Режим доступу: www.bbc.co.uk

Full transcript. Nick Clegg. Speech to Lib Dem conference. 21 September 2011. URL: www.newstatesman.com

The House Magazine interview with David Cameron: the full transcript. 10 January 2013. URL: www.politicshome.com

Nick Clegg's speech to Demos on liberalism in govt [full transcript]. 16 July 2010. URL: www.politicshome.com

Second prime ministerial debate. 22 April 2010. Transcript. BBC news. URL: www.bbc.co.uk

References

Arnol'd, I.V. (2002). Stilistika. Sovremennyj anglijskij jazyk . Nauchn. red. P.E. Buharkin. 4-e izd., isp. i dop. M.: Flinta: Nauka.

Kaushanskaja, V.L. (2000). Grammatika anglijskogo jazyka (na anglijskom jazyke). M.

Shahovskij, V.I. (2008). Lingvisticheskaja teorija jemocij: monografija. M.: Gnozis.

Selivanova, O.O. (2006). Suchasna lingvistika: terminologichna enciklopedija. Poltava: Dovkillja-K.

Kukharenko, V.A. (2000). A Book of Practice in Stylistics. Vinnytsia: Nova Knyga.

David Cameron's speech in full. Full text of the Tory leader's speech to the Conservative conference today. Wednesday, 1 October 2008. URL: www.theguardian.com

First prime ministerial debate. 15 April 2010. Transcript. BBC news. Електронний ресурс. Режим доступу: www.bbc.co.uk

Full transcript. Nick Clegg. Speech to Lib Dem conference. 21 September 2011. URL: www.newstatesman.com

The House Magazine interview with David Cameron: the full transcript. 10 January 2013. URL: www.politicshome.com

Nick Clegg's speech to Demos on liberalism in govt [full transcript]. 16 July 2010. URL: www.politicshome.com

Second prime ministerial debate. 22 April 2010. Transcript. BBC news. URL: www.bbc.co.uk

Стаття надійшла до редакції 14.07.2020 р.